

Vapaaehtoiset palkattomat virkavapaat/työlomat (ostetut palkkavapaat) vuonna 2026

Kaupunginhallitus 15.12.2025
673/01.00.00/2025

Valmistelija

talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Oriveden kaupunki on vuodesta 2009 alkaen tarjonnut henkilöstölleen mahdollisuuden hakea vapaaehtoisia palkattomia vapaita (ns. ostetut palkkavapaat). Palkattomilla vapailla voidaan vähentää henkilöstömenoja ja toisaalta tarjota henkilöstölle mahdollisuus vapaaseen esim. tilanteessa, jossa vuosilomia ei ole vielä kertynyt. Mahdollisuus palkattomaan vapaaseen voi tukea henkilöstön työssä jaksamista ja tuoda joustoa elämän-tilanteeseen.

Vuodesta 2016 alkaen käytössä ollut vapaaehtoisten palkattomien vapaiden käytäntö tarjoaa henkilöstölle taloudellisen kannustimen vapaaehtoisten palkattomien vapaiden pitämiseen. Viiden kalenteripäivän palkatonta vapaata kohden on myönnetty yksi ylimääräinen palkallinen vapaapäivä. Lisäksi tavanomaisesta palkanmuodostumiskäytännöstä poiketen viittä peräkkäistä palkatonta vapaapäivää kohden on myönnetty viikonlopulle kaksi palkallista vapaapäivää. Palkatonta vapaata on voinut hakea enintään kymmenen kalenteripäivää kalenterivuodessa.

Toiminnan ja talouden kehittämisen ohjausryhmä on linjannut, että vuodesta 2025 alkaen luovutaan vapaaehtoisten palkattomien vapaiden yhteydessä myönnetystä ylimääräisestä palkallisesta vapaapäivästä. Viiden kalenteripäivän palkatonta vapaata kohden on maksettu viikonlopun palkka ja myönnetty yksi ylimääräinen palkallinen vapaapäivä. Palkallisen vapaapäivän karsiminen tuo noin 6 000 euron vuosittaisen säästön.

Vapaaehtoisten palkattomien virka-/työvapaiden käytäntöä on kuitenkin edelleen perusteltua jatkaa henkilöstömenojen vähentämiseksi ja henkilöstön jaksamisen tukemiseksi. Kannustimena palkattoman vapaan pitämiseen on yhä tavanomaisesta palkanmuodostumiskäytännöstä poikkeava linjaus siitä, että viittä peräkkäistä palkatonta vapaapäivää kohden myönnetään viikonlopulle kaksi palkallista vapaapäivää.

Toimivalta

hallintosääntö 61 §

Esittelijä

kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että vuonna 2026 vapaaehtoiset palkattomat vapaat eli ns. ostetut palkkavapaat myönnetään seuraavin ehdoin:

- Palkattoman vapaan yhteydessä ei vähennetä viikonlopun palkkaa.
- Palkatonta vapaata voi hakea enintään 10 päivää kalenterivuodessa (2 x 5 päivää).
- Vapaa voidaan pitää peräkkäisinä tai yksittäisinä päivinä.
- Vapaaehtoiset palkattomat vapaat eivät vähennä vuosilomakertymää.

- Palkattomat vapaat peritään sen kuukauden palkasta, jolloin vapaa pidetään.
- Palkaton vapaa voidaan periä palkasta enintään kahdessa erässä, kuitenkin viimeistään kuluva vuoden lokakuun palkasta.
- Esihenkilö päättää vapaaehtoisen palkattoman vapaan myöntämisestä yksikön työjärjestelyjen ja henkilöstön tasavertaisen kohtelun perusteella.
- Vapaaehtoisen palkattoman vapaan ajaksi ei voida ottaa sijaista, vaan työtehtävät hoidetaan sisäisin tehtäväjärjestelyin. Vapaasta ei saa aiheutua työnantajalle lisäkustannuksia.

Päätös